

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 33/2025-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Ďurinom, Sibírska 4, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/14/2024 z 30. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 39 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Zároveň navrhuje napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľ žiada tiež o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako poberateľ výsluhového dôchodku (vojak, pozn.) podal po dovŕšení dôchodkového veku žiadosť o priznanie starobného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorý mu bol priznaný. Sťažovateľ podal 12. októbra 2016 žiadosť o prepočítanie sumy starobného dôchodku, ktorý mu bol priznaný od 7. februára 2011 (54,80 eur), z dôvodu nesúhlasu so zohľadnenou odpracovanou dobou. Táto žiadosť bola zamietnutá rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia z 23. novembra 2016.

3. Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, o ktorom rozhodol generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne rozhodnutím z 27. júna 2017, ktorým odvolanie sťažovateľa zamietol v celom rozsahu a rozhodnutie napadnuté odvolaním potvrdil.

4. Sťažovateľ správnu žalobou žiadal o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o odvolaní. Správny súd v Bratislave rozsudkom č. k. BA-6Sa/70/2017-153 z 12. októbra 2023 zamietol správnu žalobu sťažovateľa ako nedôvodnú. Sťažovateľ v správnej žalobe namietal najmä to, že nebola zohľadnená doba jeho štúdia v 1. a 2. ročníku na Vojenskej strednej škole elektrotechnickej a rádiolokačnej v Liptovskom Mikuláši pre výpočet nároku na starobný dôchodok, a požadoval jej zohľadnenie ako zamestnania v I. alebo II. kategórii.

5. Rozsudok správneho súdu sťažovateľ k svojej sťažnosti nepriložil, preto ústavný súd vychádzal z obsahu rozsudku najvyššieho súdu (bod 4), z ktorého vyplýva názor správneho súdu, že štúdium v 1. a 2. ročníku vojenskej školy nemožno považovať za výkon činnosti vojaka z povolania v zmysle branného zákona vo vtedy platnom znení, čo je predpoklad zaradenia takejto činnosti pod zvýhodnenú I. alebo II. kategóriu činností. A to z dôvodu, že išlo o činnosti v rámci vzdelávacieho procesu. Minimálny vek pre účely vzniku brannej povinnosti bol 17. rok. Ešte nešlo o vojaka z povolania, činnosť týchto študentov nemožno subsumovať pod žiadnu z vojenských činností podľa § 20 branného zákona. Neboli splnené podmienky vzniku služobného pomeru vojaka z povolania, pretože žiaci mohli skladať prísahu až v 3. ročníku, teda v roku, keď dosiahli 17 rokov, až po zložení prísahy vykonávali vojenskú službu a až jej absolvovanie bolo podmienkou na prijatie vojaka do služobného pomeru vojaka z povolania. Činnosti žiakov teda v zmysle branného zákona nemohli založiť služobný pomer vojaka z povolania, ktorý je pre účely zaradenia služby do I. kategórie funkcií rozhodujúci.

6. Sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť, v ktorej uplatnil podobnú argumentáciu ako v ústavnej sťažnosti. Namietal najmä nezohľadnenie doby štúdia v 1. a 2. ročníku ako zvýhodnenú I. a II. pracovnú kategóriu.

7. O kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti tomuto rozsudku správneho súdu rozhodol najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom tak, že ju ako nedôvodnú zamietol podľa § 461 Správneho súdneho poriadku. Najvyšší správny súd poukázal na rozhodnutie sp. zn. 7So/29/2018 (žalobcom bol právny zástupca sťažovateľa, pozn.), z ktorého vyplýva, že zaradenie doby služby vojaka do I. a II. kategórie funkcií je vo výlučnej kompetencii Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ktoré zodpovedá za údaje, ktoré poskytne Sociálnej poisťovni a ktoré sú pre ňu pri rozhodovaní o dávkach starobného dôchodku záväzné. Správny orgán nepochybil, keď dobu štúdia v 1. a 2. ročníku strednej vojenskej školy (až do zloženia vojenskej prísahy) nehodnotil v I. kategórii funkcií. Ďalšie námietky týkajúce sa porušovania ľudských práv študentov stredných vojenských škôl vyhodnotil najvyšší správny súd ako nespôsobilé zvrátiť vecnú správnosť preskúmaného rozhodnutia s poukazom na osobitnú úpravu rehabilitačných zákonov, ktorých účelom bola náprava krívd pred roka 1990. Najvyšší správny súd poukázal aj na judikatúru ústavného súdu vo veciach sp. zn. II. ÚS 246/2020 a sp. zn. II. ÚS 362/2023 v obdobných veciach, ktorá totožné námietky sťažovateľov vyhodnotila ako zjavne neopodstatnené.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej rozsiahlo popisuje štúdium na strednej vojenskej škole, počas ktorého boli podľa tvrdenia sťažovateľa porušované jeho

základné práva a slobody, keď musel vykonávať ako nepľnoletý vojenské povinnosti. Sťažovateľ požaduje, aby bolo obdobie jeho štúdia v 1. a 2. ročníku hodnotené podobne ako výkon základnej vojenskej služby v pomocných technických práporoch alebo v táboroch nútených prác v období 1948 – 1954, ktoré boli upravené osobitnými zákonmi o mimosúdnej rehabilitácii.

9. Napadnutému rozsudku najvyššieho správneho súdu sťažovateľ vyčíta najmä nezaradenie doby štúdia na strednej vojenskej škole do I. a II. kategórie funkcií, čo považuje za nesprávne právne posúdenie veci na diskriminačnom základe. Zároveň namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, pretože na svoju argumentáciu nedostal dostatočnú odpoveď. Sťažovateľ pripojil k ústavnej sťažnosti (okrem iného) vyjadrenie ministerstva obrany z 15. októbra 2013, z ktorého vyplýva, že činnosť, ktorú vykonával žiak strednej vojenskej služby pred nástupom na základnú vojenskú službu, nebola výkonom vojenskej služby, ktorá je zaradená do I. alebo II. pracovnej kategórie. Sťažovateľ pripojil k ústavnej sťažnosti rôzne vojenské záznamy rôznych osôb, ani jeden z nich sa nevzťahoval konkrétne na osobu sťažovateľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ktorým bola zamietnutá kasačná sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku správneho súdu. Sťažovateľ namieta nezhodnotenie doby štúdia na strednej vojenskej škole ako činnosť v I. a II. pracovnej kategórii, čo považuje za nesprávne právne hodnotenie, ako aj arbitrárnosť napadnutého rozsudku.

11. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody ústavne relevantnej intenzity.

12. Ústavný súd pripomína, že nie je skutkovým súdom, resp. súdom tretej inštancie, ktorý by preskúmaval skutkové a právne závery všeobecných súdov. Námietky sťažovateľa v ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku najvyššieho správneho súdu sa vo svojej podstate prekrývajú s námietkami už uplatnenými v kasačnej sťažnosti proti rozsudku správneho súdu.

13. Ústavný súd sa v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti oboznámil s napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu (v spojení s predchádzajúcim rozsudkom správneho súdu), aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi označených práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú najvyšší správny súd vo veci aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu.

14. Najvyšší správny súd posúdil vec sťažovateľa a s dostatočne jasným a zrozumiteľným odôvodnením potvrdil závery správneho súdu v tom zmysle, že namietané obdobie nie je možné

hodnotiť ako činnosti zaradené do I. a II. pracovnej kategórie. Pri tomto hodnotení všeobecné súdy, ako aj správne orgány vychádzali zo zaradenia rôznych činností do preferovaných kategórií vykonaného kompetentným ministerstvom. Namietané porušovanie ľudských práv študentov stredných vojenských škôl za komunistického režimu nebolo predmetom zákonov o mimosúdnych rehabilitáciách, ktoré by utrpenú ujmu považovali za potrebné odčiniť osobitnými zvýhodneniami pri dôchodkovom zabezpečení. Najvyšší správny súd vec sťažovateľa posúdil v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou a jeho odôvodnenie nevykazuje znaky arbitrárnosti.

15. Ústavný súd vzhľadom na uvedené nenašiel v argumentácii sťažovateľa opodstatnenosť. Na jeho argumenty, ktoré uplatnil aj v kasačnej sťažnosti, najvyšší správny súd odpovedal adekvátnym, logickým a ústavne udržateľným spôsobom, jeho závery sú dostatočne odôvodnené. Sťažovateľom uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia najvyššieho správneho súdu, ktoré by vytvárali priestor na možnosť vyslovenia porušenia označených základných práv sťažovateľa po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

16. Uvedené závery odôvodňujú, aby ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu